

Kako ostvariti prihod na selu?

BiH je zemlja u kojoj se broj zaposlenih i nezaposlenih gotovo izjednačio, tako da su potrebna nova radna mjesta i povećanje životnog standarda stanovništva, kako na selu tako i u gradu. Prema podacima Agencije za statistiku BiH, broj nezaposlenih u februaru 2016. godine iznosio je 536.684 i ima trend povećanja. Uzimajući u obzir činjenicu da je BiH uglavnom ruralna zemlja i da najveći dio obradivih površina nije obrađen, to predstavlja šansu za povećanje zaposlenosti na selu. Malo je finansijskih institucija koje finansiraju ruralna područja, međutim postoje i one institucije koje kontinuirano podstiču ruralni razvoj.

Dokaz za to je Partner mikrokreditna fondacija, koja zahvaljujući robnom kreditiranju voća i povrća u BiH, podstiče ruralno zapošljavanje. Partner je finansiranjem perspektivnih voćarskih kultura sa modernim agrotehničkim mjerama u posljednjih nekoliko godina, kreirao održiv program ekonomske revitalizacije ruralnih područja. Jedno od ovih područja je i okolina Banja Luke, koje postaje prepoznatljivo mjesto po uzgoju jagodičastog voća. S obzirom na pogodnosti Partnerovog mikrokredita za poljoprivredu, mnogi stanovnici okolnih sela, odlučili su da se bave voćarstvom. Jedni od njih su Slađana i Dragoljub Polić iz naselja Borkovići, udaljenim dvadesetak kilometara od Banja Luke.

Porodica Polić je početkom marta 2015. godine, podigla Partnerov kredit za poljoprivredu, od čijih sredstava su na zemljištu površine 2,3 dunuma, zasadili malinjak dvogodišnje sorte „Miker“. Osim sadnica i drugog materijala, nabavili su i sistem za navodnjavanje „kap po kap“. „S obzirom da je moj suprug nezaposlen, smatramo da ovaj zasad maline može obezbijediti siguran prihod našoj tročlanoj porodici“, počinje svoju priču Slađana koja je i korisnik Partnerovog „Agro“ mikrokredita.

„Nema problema oko plasmana maline na tržištu“, ističe Dragoljub, koji nije imao gotovo nikakvog iskustva u ovoj proizvodnji. Važno za ovu proizvodnju je kvalitet sadnog materijala maline, koji je sastavni dio Partnerovog robnog kredita, kao i posjedovanje izvora za navodnjavanje u blizini parcele.

Osim finansijske podrške posebno ističe stručnu pomoć agronoma Partnera, koji mu je na usluzi u svim fazama proizvodnje, dajući korisne savjete o primjeni agrotehničkih mjera u zasadu. „Jako sam zadovoljan sa uslugama agronoma Partnera, koji na moj poziv odmah dolazi i preporučuje mi neophodne agrotehničke mjere u zasadu“, ističe Dragoljub. Zahvaljujući tome imamo zdrav zasad koji ove godine daje i prve plodove maline. Izuzetnu saradnju imamo i sa kreditnim osobljem Partnera“, završavaju svoju priču Polići. Oni razmišljaju da prošire postojeći zasad, na osnovu pozitivnog iskustva, te će sigurno sve aktivnosti oko proširenja proizvodnje koordinirati sa Partner MKF. U njihovoj bližoj okolini, zahvaljujući Partnerovim kreditima, podignuto je više desetina zasada maline, dok zainteresovanost za ovu proizvodnju na tom području stalno raste.

Slika 1: Slađana i Dragoljub Polić, Borkovići

Do kraja marta 2016. godine, Partner je plasirao ukupno 664 kredita (1.847.166 KM), za podizanje dugogodišnjih voćnih zasada na površini oko 1.505,6 dunuma (150.056 ha), raznih voćnih zasada. Partnerovi klijenti od zasada u rodu ostvarili su ukupno 3.011,2 tona prinosa raznog voća. Upoređujući ovaj prinos sa prinosom iz 2015. godine, koji je iznosio 32.305 tona jagodičastog i koštičavog voća, proizvodnja voća u BiH, povećana je za 9,3 %. Partner je plasmanom

664 kredita stvorio najmanje 664 nova radna mjesta i indirektno zaposlio 2.656 radnika u ruralnim područjima BiH.

Partner MKF podržava porodični biznis

Porodica Butković iz Živinica, primjer je kako se uz trud i pametno ulaganje, može živjeti od vlastitog rada.

Husejn Butković, živi i radi zajedno sa svojom djecom, koja, iako imaju svoje vlastite porodice, žive na očevom imanju gdje grade zajedničku budućnost. Djeca su Husejnu podarila 8 unučica, koje vas dočekaju svojim veselim pogledom, čim uđete u porodično dvorište. Tek što ih upoznate vidite da su Butkovići složna porodica i da rade sve uz dogovor.

Butkovići se od davnina bave stočarstvom. Uz pomoć kredita Partner mikrokreditne fondacije, kupili su 4 krave, tako da trenutno posjeduju mini farmu od 16 muznih krava, a pored toga imaju pet junica, troje teladi i bika. Imaju traktor sa svim potrebnim priključcima, što im olakšava sjetvu i pripremu stočne hrane. Krave su smještene u manjim štalama, u kojim je planski napravljen raspored, sa hranidbenim hodnikom, ležištem, izdubrištem, automatskim pojilicama, a sama muža se obavlja mehanizovano.

Od redovnih primanja u domaćinstvu, jedino Husejn ima penziju, od koje kako kaže, ne može ni osnovne potrebe domaćinstva da podmiri, dok se od bavljenja stočarstvom, izdržavaju tri porodice. Svi složno rade na farmi, i svako ima svoje zadatke. Husejn je glavni za odluke, a cijela porodica je angažovana na poslovima u štali, od ranih jutarnjih do kasnih večernjih sati. Sinovi su već preuzeli veliki dio obaveza. Husejn kaže da će uskoro sve prepustiti njima da rade. Butkovići posjeduju 5 hektara vlastite zemlje koju obrađuju i na kojoj siju kukuruz i spremaju vlastitu silažu, koju koriste u ishrani muznih krava. Vlastitom proizvodnjom hrane, ova vrijedna porodica ostvaruje znatne uštede.

Porodica Butković mjesečno isporuči 8.000 litara mlijeka mljekari, koja im nudi dobru otkupnu cijenu. Svojim zalaganjem i stalnim edukovanjem, uspijevaju konstantno proizvesti ekstra klasu mlijeka i na taj način postići veću otkupnu cijenu po litri mlijeka, i redovno naplaćivati podsticaje. Butkovići, kao savremeni farmeri, vode evidenciju o proizvodnji na farmi, čitaju, informišu se i edukuju. Husejn ističe da se u svakom poslu, pa i u ovom, stalno treba učiti i napredovati, i za to treba koristiti svaku priliku. Husejn je, od Partnerovog kreditnog službenika iz Živinica, saznao za povoljan kredit, ali ga je najviše privukla informacija o besplatnom savjetovanju agronoma, koje kroz svoj program Partner besplatno nudi svojim klijentima. Kreditni službenik mu je donio sve kući, što je bilo potrebno za kredit, tako da nije gubio vrijeme, koje je stočarima u sezoni vrlo bitno. Husejn kaže da ovakve usluge nema nigdje, a najviše mu znači da ima sa nekim da se posavjetuje o svojoj proizvodnji. „Kod ozbiljnog proizvođača, znanje i iskustvo je na prvom mjestu“, kaže Husejn.

U narednm periodu, Butkovići namjeravaju proširivati kapacitete, za šta će im trebati još Partnerovih kredita. „Drago mi je da sam Partnerov klijent. Vi ste stvarno jedina kuća koja ima savjete od strane agronoma, a to mi mnogo znači.“

Slika 2: Porodica Butković, Živinice